FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT S. ROZÈS FREMSAT DEN 17. DECEMBER 1981 [1]

Høje Domstol.

Domstolen har fået forelagt en anmodning om præjudiciel afgørelse fra Bundesfinanzhof. Denne anmodning er sidste led i den mangeårige strid mellem Chem-Tec B.H. Naujoks, Koblenz, og Hauptzollamt Koblenz.

I — Faktiske omstændigheder

1. Chem-Tec importerer løbende fra USA forskellige typer klæbestrimler til mangfoldige formål, herunder de såkaldte »overførings-klæbestrimler« af mærket Scotch med varenummer 465.

Selskabet angav i perioden oktober 1973-juli 1974 klæbestrimler af denne type til fri omsætning i Forbundsrepublikken Tyskland. De blev først toldangivet som »papirklæbestrimler af bredde højst 10 cm med klæbemiddel af ikke-vulkaniseret syntetisk gummilim (coated)« og senere som »strimler af ikke-vulkaniseret syntetgummi; andre varer«.

Varen har, som anført af en af parterne, ført en »omtumlet tilværelse« mellem en række forskellige positioner i den fælles toldtarif. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpå, men alene anføre, at de tyske toldmyndigheder skiftevis tariferede klæbestrimlerne i pos. 48.15 A (bunden toldsats 6,5 % på det pågældende tidspunkt), pos. 40.05 C (toldsats 4 %), pos. 39.02 C XII (toldsats 16,8 %) og endelig pos. 35.06 B (toldsats 15,2 %).

De to første af disse tariferingsafgørelser var i overensstemmelse med Chem-Tec's toldangivelser ved indførelsen af de pågældende partier af de omtvistede klæbestrimler. De to sidste tariferingsafgørelser traf toldmyndighederne efter at have indhentet en række sagkyndige udtalelser fra forskellige institutter. Hauptzollamt Koblenz udstedte den 14. juni 1976 den definitive tariferingsafgørelse, der ligger til grund for hovedsagen som et svar på selskabets klage over en efterfølgende tariferingsafgørelse, som ændrede varens tarifering og henførte den under pos. 39.02 C XII.

Da det importerende selskab fandt denne afgørelse forkert, anlagde det sag ved Finanzgericht Rheinland-Pfalz. Retten stadfæstede den administrative tariferingsafgørelse, hvorefter Scotch 465 skulle tariferes i pos. 35.06 B, Chem-Tec appellerede derefter denne afgørelse til Bundesfinanzhof.

2. For bedre at kunne forstå denne sag må jeg beskrive den omtvistede vare og dennes anvendelse: varen er sammensat af en på begge sider klæbende overføringsstrimmel med tykkelsen 0,05 mm og bredden 5 cm som hovedsagelig består af polybutadien. Klæbestrimlens enkelte lag er adskilt af en dobbeltsidet silikonebehandlet papirstrimmel, et såkaldt »mellemlægspapir«. Det hele er oprullet på et kartonrør.

1 — Oversat fra fransk.

Ifølge Chem-Tec må Scotch 465 betegnes som en overføringsklæbestrimmel, fordi den ikke indeholder »et egentligt bæremiddel«. Klæbemidlet er således direkte påført »mellemlægspapiret«. Netop fordi varen ikke indeholder et sådant »bæremiddel«, kan der fremstilles en meget tynd dobbeltsidet klæbestrimmel, som f.eks. anvendes inden for papirindustrien ved sammenlimning af to stykker papir i endeløse baner.

Som det fremgår af forelæggelseskendelsen af Chem-Tec's forklaringer — som går i samme retning — anvendes Scotch 465 således:

Klæbestrimlen afrulles og påføres — sammen med »mellemlægspapiret« — det stykke papir, der skal limes. »Mellemlægspapiret« trækkes herefter af, og det andet stykke papir, der skal pålimes, trykkes mod den herved frigjorte lim. Således foretages der i det her valgte eksempel en holdbar sammenlimning af de to stykker papir.

På grund af disse særlige tekniske kendetegn mener Bundesfinanzhof, at varen skal tariferes i pos. 35.06, hvilket også blev fastslået af Hauptzollamt og stadfæstet af Finanzgericht. Når Bundesfinanzhof alligevel anmoder Domstolen om en præjudiciel afgørelse, skyldes det dels, at det tyske toldvæsen har været i tvivl om tariferingen, og dels at de omtvistede klæbestrimler — ifølge Chem-Tec's oplysninger — ikke tariferes ensartet i alle medlemsstaterne: dette gælder således blandt andet i Frankrig og i Nederlandene.

Det skal imidlertid bemærkes, at der i tiden efter afsigelsen af forelæggelseskendelsen er indtruffet en ny omstændighed. Kommissionen har således som svar på et spørgsmål fra Domstolen oplyst, at samtlige medlemsstater under det 267. møde i nomenklaturudvalget for den fælles toldtarif, som var sammenkaldt netop med henblik på spørgsmålet om tariferingen af de pågældende klæbestrimler, blev enige om, at den pågældende vare skulle tariferes i pos. 35.06 B. Man kan imidlertid ikke heraf uddrage nogen endelig slutning. Domstolen har nemlig udtalt i dom af 15. februar 1977 i de forenede sager 67 og 70/76 (Dittmeyer mod Hamburg-Waltershof, præmis 4, Sml. 1977, s. 238) — hvilket blev gentaget i Domstolen dom (første afdeling) af 11. juli 1980 i sag 798/79 (Hauptzollamt Köln-Rheinau mod Chem-Tec, præmis 11, Sml. 1980, s. 2646) — »at selv om nomenklaturudvalgets udtalelser er vigtige midler til at sikre, at den fælles toldtarif anvendes ensartet af medlemsstaternes toldmyndigheder, og som sådanne må betragtes som et gyldigt middel til fortolkning af tariffen, er de imidlertid ikke bindende i retlig forstand, hvorfor det efter omstændighederne må undersøges, om de er i overensstemmelse med selve bestemmelserne i den fælles toldtarif og ikke ændrer disses indhold«.

II — Bundesfinanzhof's første spørgsmål drejer sig om, hvilke varer der omfattes af pos. 35.06. Nærmere bestemt går spørgsmålet ud på, om positionen omfatter en som »papirklæbestrimmel« eller »strimmel af ikke-vulkaniseret syntetgummi« betegnet vare, der er viklet på en spole, og som består af en på begge sider klæbende strimmel samt en som mellemlægspapir (silikonebehandlet) papirstrimmel, der trækkes af under limningen.

1. Pos. 35.06 i den fælles toldtarif er affattet således:

A. Tilberedt lim og klister, ikke andetsteds tariferet:

I. Vegetabilsk lim og klister:

...

II. Anden lim og klister.

B. Varer af enhver art, der er anvendelige som lim eller klister og pakket i detailsalgspakninger, der tilkendegiver, at varen er til brug som lim eller klister, og hvis nettovægt ikke overstiger 1 kg pr. stk.

Positionen er den sidste i tariffens kapitel 35 (proteiner, lim og klister), og er derfor en slags opsamlingsbestemmelse. Det gennemgående træk ved de varer, som er omfattet af underpositionerne A og B i pos. 35.06, er klart, at der er tale om klæbemidler, og at de anvendes som lim eller klister.

Som følge af den pågældende vares karakter må det indledningsvis klart fastslås, at kun pos. 35.06 A II og 35.06 B kan komme i betragtning. Den af den nationale ret beskrevne vare skal derfor bedømmes alene med henblik på tarifering i en af disse to underpositioner.

2. Chem-Tec mener, at spørgsmålet må besvares benægtende. Ifølge selskabet er den karaktergivende egenskab ved Scotch 465, at den fremtræder som en klæbestrimmel og ikke som et klæbemiddel. Klæbestrimlen anvendes således ikke som lim eller klister (»das Klebeband dient nicht als Klebstoff«), men som teknisk hjælpemiddel (»sondern als technisches Hilfsmittel«) i industrien, specielt — som anført — i papirindustrien. Ganske vist benægter selskabet ikke, at Scotch 465 anvendes som klæbemiddel, hvilket også ville være ensbetydende med at benægte faktum. Men hvis jeg ellers har forstået selskabets opfattelse korrekt, kan Scotch 465, som er en højt udviklet vare, og som yderligere fremtræder som en klæbestrimmel, ikke sammenlignes med lim eller klister i snæver betydning, som er flydende eller faste klæbemidler (»Klebstoffe, Kleber oder Leime«).

Toldmyndighederne mener derimod, at Scotch 465 skal tariferes i pos. 35.06 B, fordi der er tale om et klæbemiddel; dette ligger ligeledes til grund for den omtvistede afgørelse af 14. juni 1976 fra Hauptzollamt Koblenz. Det fremgår af sagens akter, at Hauptzollamt Koblenz traf sin afgørelse blandt andet under henvisning til resultaterne af de sagkyndige undersøgelser, som i januar 1975 og april 1976 blev foretaget af Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt (ZPLA) Hamburg-Altona. Dette institut konkluderede på grundlag af undersøgelsen, at »*klæbestrimlen* som helhed ... bestod af et glasfiberforstærket polyacrylsyrederivat«, hvorfor varen ikke kunne anses som syntetgummi, som omfattet af pos. 40.05 C. Toldmyndighederne tariferede derfor til sidst Scotch 465 på grundlag af varens anvendelse som klæbemiddel.

Afgørende for løsningen af det rejste problem er altså, om Scotch 465 i første række skal betragtes som klæbestrimmel eller som klæbemiddel. Hvis man lægger Chem-Tec's opfattelse til grund og i første række betragter varen som en klæbestrimmel, må Bundesfinanzhof's spørgsmål besvares benægtende. Hvis man ligesom toldmyndighederne — hvis synspunkt også Kommissionen deler — anser det for at være afgørende, at varen anvendes som klæbemiddel, må spørgsmålet besvares bekræftende.

3. Som Kommissionen med rette har fremført, henføres klæbestrimler ikke under en særlig position, hvilket giver et første fingerpeg for besvarelsen. Tværtimod er klæbestrimler omfattet af en række positioner:

— pos. 39.01 B:
Kondensations-, polykondensations- og polyadditionsprodukter ...

— pos. 39.02 B:
Polymerisations- og copolymerisationsprodukter ...

— pos. 39.03 A:
Regenerater af cellulose ...

— pos. 48.15 A:
Andet papir op pap ...

— pos. 59.11 A I:
Tekstilstoffer (bortset fra trikotagestof), imprægneret, overtrukket eller lamineret med gummi.

Det fremgår af denne opregning, at det er materialet (»die stoffliche Beschaffenheit«), med andre ord klæbestrimlens sammensætning, som er afgørende for tariferingen i den fælles toldtarif.

Som Bundesfinanzhof med rette har anført, drejer det sig i nærværende sag om en sammensat vare, som dels består af en på begge sider klæbende strimmel, og dels af en silikonebehandlet papirstrimmel, der adskiller de opspolede klæbestrimler. Som Chem-Tec imidlertid selv har fastslået, »skal mellemlægspapiret ikke tages i betragtning ved tariferingen«. Der skal således udelukkende tages hensyn til klæbestrimlen (»Klebestreifen«) som sådan ved gennemgangen af pos. 35.06.

4. Jeg skal allerede her bemærke, at spørgsmålet efter min opfattelse må besvares bekræftende.

Den modsatte opfattelse er støttet på anvendelsen af ordet »Leim« i den tyske oversættelse af de forklarende bemærkninger til Toldsamarbejdsrådets nomenklatur (TRSN) vedrørende pos. 35.06 B, som rent faktisk ikke synes at omfatte en vare som Scotch 465.

Jeg mener imidlertid ikke, at dette anbringende har betydning i forhold til de anbringender, som kan fremføres herimod. Chem-Tec's anbringende kan allerede forkastes med henvisning til den omhandlede positions ordlyd. Da man ved udarbejdelsen af tariffen har valgt at anvende meget brede formuleringer i pos. 35.06 (A. Tilberedt lim og klister, ikke andetsteds tariferet; B. Varer af enhver art, der er anvendelig som lim eller klister ...) — i den tyske udgave anvendes desuden ordet »Klebstoff«; som er mere omfattende end ordet »Leim« — må det derfor klart have været hensigten, at positionen skulle omfatte samtlige de klæbemidler, som ikke kunne henføres under en af de andre positioner i kapitel 35.

Den omstændighed, at hverken les notes explicatives du tarif douanier (de forklarende bemærkninger til toldtariffen; ikke oversat til dansk) eller de forklarende bemærkninger til Toldsamarbejdsrådets nomenklatur (TSRN) præciserer den nærmere betydning af udtrykkene »lim og klister« eller »varer af enhver art, der er anvendelige som lim eller klister«, støtter yderligere dette. De forklarende bemærkninger til toldtariffen og de forklarende bemærkninger til TSRN omhandler derimod lim og klister af vidt forskellig karakter, som f.eks. lim og klister fremstillet af lavarter eller gluten (wienerlim) (forklarende bemærkninger til toldtariffen vedrørende pos. 35.06 A I b) eller »tilberedte limprodukter, der er specielt sammensat med henblik på anvendelse som lim eller klister«, bestående f.eks. »af en blanding af flere plastsubstanser, der hører under forskel-

lige positioner i kapitel 39« (forklarende bemærkninger til TSRN vedrørende pos. 35.06 A, punkt 4).

Rækkevidden af udtrykket »varer af enhver art, der er anvendelige som lim eller klister«, er hverken nærmere defineret i de forklarende bemærkninger til toldtariffen eller i de forklarende bemærkninger til TSRN, som der er henvist til i de førstnævnte bemærkninger — men udelukkende »for så vidt angår disse varers ydre form«. Når man ved udarbejdelsen af disse bemærkninger ikke har fundet det nødvendigt at præcisere udtrykket yderligere, skyldes det formentlig, at man vanskeligt kan forestille sig et bredere udtryk end »varer af henver art . . .«. Efter min opfattelse er der ingen tvivl om, at udtrykket ikke alene omfatter traditionelle former for lim eller klister, men også klæbemidler til særlig anvendelse, som den i nærværende sag omhandlede vare.

Bundesfinanzhof's første spørgsmål må derfor uden tvivl besvares bekræftende.

III — Det andet spørgsmål vedrører problemet, om den omhandlede vare opfylder betingelsen, hvorefter den skal være »pakket i detailsalgspakninger . . ., hvis nettovægt ikke overstiger 1 kg pr. stk.«. Denne betingelse er afgørende for, om en vare, der er anvendelig som lim eller klister, kan tariferes i pos. 35.06 B. Bundesfinanzhof spørger specielt, om den omhandlede vare opfylder betingelsen allerede derved, at klæbemidlet (»Klebestoff«) i hele klæbestrimlens længde er påsmurt en papirstrimmel således, at denne kan anses for indpakningen, eller om klæbestrimlerne skal være emballeret i specielle pakninger, der opfylder den foreskrevne vægtbegrænsning, hvorpå der tillige er tilkendegivet, at indholdet er lim eller klister.

1. Den tyske ankeinstans belyser dette spørgsmål nærmere i forelæggelseskendelsens grunde, idet retten først rejser spørgsmålet, »om denne papirstrimmel, der ikke indgår i selve limningen, kan betragtes som en indpakning i henhold til denne position«.

Under den langvarige behandling af sagen om tariferingen af den omtvistede vare blev dette spørgsmål tilsyneladende første gang besvaret bekræftende af Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt Hamburg-Altona i de allerede omtalte udtalelser af januar 1975 og 2. april 1976, som var blevet indhentet af toldstedet (»Zollamt«). Ifølge referatet af disse udtalelser i Finanzgericht's afgørelse »måtte den opspolede klæbestrimmel, hvis nettovægt ikke overstiger 1 kg pr. stk., anses for at være pakket i en detailsalgspakning«. Det synes under hensyn til ordlyden af pos. 35.06 B at fremgå heraf, at den omstændighed, at varen er opspolet, både indebærer, at varen er pakket, og at der er tale om en detailsalgspakning.

Finanzgericht Rheinland-Pfalz' dom af 11. november 1976 går i samme retning, idet retten dog præciserer, at klæbemidlet må antages at være indpakket, idet »det er påsmurt en papirstrimmel og derefter opspolet«.

Også Kommissionen har under behandlingen af nærværende præjudicielle sag fremført tilsvarende synspunkt. Den har ganske vist indrømmet, at det i nærværende sag ville være kunstigt at anse den med klæbemiddel belagde papirstrimmel som en indpakning. Men Kommissionen har samtidig hermed anført, at man ikke kan forlange, at klæbestrimlerne anbringes i specielle pakninger, som f.eks. papkartoner. Ifølge Kommissionen er

betingelserne i pos. 35.06 B i denne forbindelse opfyldt, hvis det er klart, at klæbestrimlerne uden yderligere indpakning er bestemt til detailsalg.

Denne opfattelse er efter min mening uforenelig med den klare ordlyd af den omhandlede position, som indeholder udtrykket »pakninger ...«, og derfor også med den første almindelige tariferingsbestemmelse vedrørende nomenklaturen i den fælles toldtarif, hvorefter tariferingen »skal ske med hjemmel i positionsteksterne«. Ganske vist kan teksterne gøres til genstand for fortolkning ved hjælp af de forklarende bemærkninger til tariffen, subsidiært de forklarende bemærkninger til Toldsamarbejdsrådets nomenklatur, men fortolkningen må imidlertid ikke være så rummelig, at visse af teksterne helt mister deres betydning.

Kommissionens fortolkning hører netop til dette resultat. Kommissionens fortolkning støttes hovedsagelig på de forklarende bemærkninger til Toldsamarbejdsrådets nomenklatur vedrørende pos. 35.06 B. Man kan imidlertid ikke sammenligne den indpakning, som består af »et papirbånd, der er rullet om f.eks. en plade benlim«, som er nævnt i disse bemærkninger, og som er en enkel, men dog en egentlig pakning, og det mellemlægspapir, som det drejer sig om i nærværende sag, hvis funktion er en anden, hvilket Chem-Tec uimodsagt også har anført.

Den silikonebehandlede papirstrimmel — mellemlægspapiret — er således nødvendig for fremstillingen og anvendelsen af de omtvistede klæbestrimler. Som nævnt er klæbestrimlen — ligesom alle andre dobbeltsidede klæbestrimler — oprullet på et kartonrør. For at undgå, at den opspolede klæbestrimmels enkelte lag klister sammen — hvilket ville gøre klæbestrimlen uanvendelig — er det nødvendigt at adskille de enkelte lag med en papirstrimmel. Ved hjælp af papirstrimlen kan klæbestrimlen både udrulles og presses mod den vare, som skal limes.

Mellemlægspapiret udgør det nødvendige underlag for selve den klæbende strimmel. Denne kendsgerning kan ikke afvises med den begrundelse, at papiret fjernes ved limningen. Dette viser kun, at papiret ikke udgør en en uadskillelig del af selve den omtvistede vare, nemlig klæbemidlet; men det kan ikke heraf sluttes, at det drejer sig om en pakning. Selv om en for varens anvendelse nødvendig del fjernes under brugen, udgør den ikke nødvendigvis varens indpakning.

Jeg mener derfor, at første del af det andet spørgsmål fra Bundesfinanzhof skal besvares således, at de pågældende klæbestrimler skal være emballeret i specielle pakninger, der opfylder den i pos. 35.06 B fastsatte vægtbegrænsning.

2. Bundesfinanzhof har subsidiært spurgt, »om denne indpakning for at komme i betragtning som en detailsalgspakning skal tilkendegive, at varen er til brug som lim eller klister«.

De forklarende bemærkninger til Toldsamarbejdsrådets nomenklatur vedrørende pos. 35.06 B bestemmer følgende:

»Produkter, der kan finde anden anvendelse i tilslutning til deres anvendelse som lim eller klister (f.eks. dekstriner og granuleret methylcellulose), hører kun under denne position, hvis det på detailsalgspakningen er tilkendegivet, at de forhandles som lim eller klister.«

Det følger modsætningsvis heraf, at det ikke er nødvendigt at tilkendegive anvendelsen, hvis varen kun kan anvendes som lim eller klister; dette er i overensstemmelse med almindelig sund fornuft.

Hvis den i nærværende sag omtvistede vare kan anvendes til andet end lim eller klister, og hvis indpakningen ikke tilkendegiver, at det drejer sig om et klæbemiddel, er den anden betingelse, hvorefter varen skal være »pakket i detailsalgspakninger« for at kunne tariferes i pos. 35.06 B, givet ikke opfyldt. Hvis varen til gengæld kan anvendes til andet end lim eller klister, og indpakningen tilkendegiver, at varen er bestemt til dette brug, eller varen kun kan anvendes som lim eller klister, hvad enten varens anvendelse er tilkendegivet eller ej, må det efter min mening også ud fra andre synsvinkler undersøges, om den er pakket i detailsalgspakninger.

Ifølge Chem-Tec opfylder den omtvistede vare ikke denne betingelse af den enkle grund, at varen udelukkende er bestemt til industriel brug. Chem-Tec har anført, at den vigtigste aftager er papirindustrien, ligesom også visse elektronikvirksomheder og dele af værktøjsmaskinindustrien kan have interesse i varen. Spørgsmålet er imidlertid, om man heraf kan slutte, at Scotch 465 i sin nuværende udformning ikke kan sælges direkte i detailleddet. Jeg er vedrørende dette punkt helt enig med Finanzgericht Rheinland-Pfalz' opfattelse, hvorefter det afgørende er, »om varen ved indførslen er pakket i en detailsalgspakning — idet det egentlige formål med indførslen er uden betydning«.

Kommissionen har fremført et væsentligt anbringende, som går i samme retning. Jeg er ganske vist ikke enig med Kommissionens fortolkning af udtrykket »pakning«, støttet på de forklarende bemærkninger til Toldsamarbejdsrådets nomenklatur, men jeg mener til gengæld ligesom Kommissionen, at det fremgår af disse bemærkninger, at udtrykket »pakket i detailsalgspakninger« skal fortolkes bredt. Dette fremgår dels af den omstændighed, at bemærkningerne opregner en række forskelligartede former for emballage, som må betragtes som detailsalgspakninger (glasflasker, krukker, metaldåser eller metaltuber, kartoner, papirposer) og dels, at listen er ufuldstændig, hvilket fremgår af udtrykkene »sædvanligvis« og »m.v.«. Som Kommissionen har anført, fremgår det heraf, at varer må anses for at være »pakket i detailsalgspakninger«, hvis det er klart, at de uden yderligere indpakning er bestemt til detailsalg.

Spørgsmålet om Scotch 465, som Chem-Tec indførte i perioden oktober 1973 — juli 1974, opfylder disse betingelser, er ifølge Domstolen faste praksis et spørgsmål vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som det alene tilkommer Bundesfinanzhof — som den nationale ret — at afgøre (jf. f.eks. dom af 28. 3. 1979, Biegi mod Hauptzollamt Bochum, sag 158/78, præmis 17, Sml. 1979, s. 1121; dom af 31. 3. 1979, Galster mod Hauptzollamt Hamburg-Jonas, sag 183/78, præmis 15, Sml. 1979, s. 2011).

Jeg foreslår derfor, at Domstolen kender følgende for ret:

1. Pos. 35.06 i den fælles toldtarif skal fortolkes således, at den også omfatter en som »papirklæbestrimmel« eller «strimmel af ikke-vulkaniseret syntetgummi« betegnet vare, der er viklet på en spole, og som består af en på begge sider klæbende strimmel samt en (silikonebehandlet) papirstrimmel, der adskiller de opspolede klæbestrimler, og som anvedes således, at papirstrimlen trækkes af den dobbeltsidede klæbestrimmel ved limningen.

2. En sådan vare opfylder ikke betingelserne i pos. 35.06 B, hvorefter varen skal være »pakket i detailsalgspakninger . . . hvis nettovægt ikke overstiger 1 kg pr. stk.«, alene af den grund, at klæbemidlet i hele klæbestrimlens længde er påført en papirstrimmel, der ikke kan betragtes som en indpakning. Udover betingelsen om at varen skal være emballeret i specielle pakninger, der opfylder den foreskrevne vægtbegrænsning, skal det være klart, at den uden yderligere indpakning er bestemt til detailsalg.